

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

2021

Guiding the leaders of tomorrow

www.proverto.co.za

REKENINGKUNDE

GRAAD 12

HOËRSKOOLOLIMPIADE

VOORBEREIDINGSSTUDIEGIDS

2020 VRAESTELLE en Memorandums
100 % KABV Kurrikulum-en Assesseringsbeleidsverklaring

RONDE 1 & 2

Adverteerders en Borge

NELSON MANDELA
UNIVERSITY

higher education
& training
Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Volg ons op Facebook vir
Olimpiade inligting
www.facebook.com/Proverto

WE PROMISE YOU A WORLD-CLASS* EDUCATION

- Postgraduate
- Degrees
- Diplomas
- Higher Certificates
- Occupational Courses
- Short Learning Programmes

boston.co.za

APPLY NOW

*Accredited by the **British Accreditation Council.**

*Accreditation Council for Business Schools
& Programs, **United States of America.**[†]

**Serious about Education.
Serious about You.**

PAYMENT PLANS. TEXTBOOKS INCLUDED. | National Call Centre 0861 BOSTON | 46 Support Centres Nationwide

Boston City Campus (Pty) Ltd Reg. No.1996/013220/07 is registered with the Department of Higher Education and Training as a private higher education institution under the Higher Education Act, 1997 (Act No.101 of 1997). Registration Certificate No. 2003/HE07/002.
[†]Candidate for Accreditation of specific programs.

WE PROMISE YOU A WORLD-CLASS* EDUCATION

- Postgraduate
- Degrees
- Diplomas
- Higher Certificates
- Occupational Courses
- Short Learning Programmes

boston.co.za

APPLY NOW

*Accredited by the **British Accreditation Council**.

*Accreditation Council for Business Schools
& Programs, **United States of America**.†

**Serious about Education.
Serious about You.**

PAYMENT PLANS. TEXTBOOKS INCLUDED. | National Call Centre 0861 BOSTON | 46 Support Centres Nationwide

Boston City Campus (Pty) Ltd Reg. No.1996/013220/07 is registered with the Department of Higher Education and Training as a private higher education institution under the Higher Education Act, 1997 (Act No.101 of 1997). Registration Certificate No. 2003/HE07/002.

†Candidate for Accreditation of specific programs.

NASIONALE HOËRSKOOI OLIMPIADE

2021

Beste Olimpiade leerder,

Dankie vir jou inskrywing vanjaar in the Proverto Hoërskool Olimpiade.

Proverto Opvoedkundige Uitgewers het hierdie studiegids ontwerp om jou te help met voorbereiding vir die Nasionale Olimpiade.

Die gids bestaan uit vorige vraestelle, ronde een en ronde twee, 2020.

Studie wenk:

Druk die Rooi Antwoordblad uit of gebruik pen en papier om al die vrae te antwoord byvoorbeeld Afdeling A, Vraag 1. A (antwoord A)

'n Memorandum is ingesluit na elke vraestel.

Ons hoop die gids sal jou help met voorbereiding vir die eksamens vanjaar. Die vraestelle in 100 % in lyn met die nuutste Kurrikulum.

Proverto het aanlyn, inter - aktiewe selftoets vraestelle geskep (vorige vraestelle) sodat jy meer bekend kan wees met die olimpiade vraestelle.

Besoek die webblad by: www.proverto.co.za vir meer inligting asook ou vraestelle.

Indien jy enige navrae het stuur n epos na: school@proverto.co.za

Sterkte met jou studies en voorbereiding vir die Olimpiade!

Beste wense,

Die Organiseerder,

NELSON MANDELA UNIVERSITY

Change the World by applying for a qualification in one of the following study field:

Accounting • Advertising • Afrikaans • Agricultural Management • Analytical Chemistry • Anthropology • Applied Design • Applied Mathematics • Architectural Technology • Architecture • Art • Auditing • Biochemistry • Biokinetics • Botany • Broadcasting • Building • Business Management • Business Studies • Ceramic Design • Chemistry • Criminal Justice • Civil Engineering • Clinical Psychology • Computer Science • Communication Networks (IT) • Conservation Biology • Construction Economics • Construction Management • Construction Studies • Counselling Psychology • Chemical Process Technology • Development Studies • Dietetics • Economics • Ecology • Education • Electrical Engineering • English • Environmental Health • Environmental Management • Emergency Medical Care (Paramedic) • Fashion • Financial Accounting • Financial Planning • Fine Art • Foundation Phase Teaching • Forestry • French • FET Teaching • Game Ranch Management • Geography • Geology • Graphic Design • History • Hospitality Management • Human Movement Science • Human Resource Management • Human Settlement Development • Industrial Psychology • Industrial Engineering • Information Systems • Information Technology • Inorganic Chemistry • Interior Design • Internal Auditing • Inventory Management • Intermediate Phase Teaching • isiXhosa • Journalism • Language & Literature • Law • Logistics • Management • Marine Biology • Marine Engineering • Marketing • Mathematics • Mechanical Engineering • Mechatronics • Media, Communication & Culture • Microbiology • Music • Music Education • Medical Laboratory Science • Medicine & Surgery • Nature Conservation • Nursing • Operations Management • Painting • Pharmacy • Philosophy • Physiology • Photography • Physics • Political Studies • Polymer Technology • Psychology • Public Administration • Public Management • Public Relations Management • Quality Management • Quantity Surveying • Radiography (Diagnostic) • Restoration Ecology • Renewable Energy • Sculpture • Senior Phase Teaching • Social Work • Sociology • Software Development • Sport Management • Sport Science • Statistics • Support Services (IT) • Taxation • Textile Design & Technology • Tourism • Transport Economics • User Support Services (IT) • Veldfire Management • Visual Arts • Wood Technology • Youth Work • Zoology

Change the World

T 041 504 1111

E info@mandela.ac.za

myfuture.mandela.ac.za

INSTRUCTIONS

- Use an HB pencil only
- Colour a circle completely
- Erase any faulty marks completely
- Do not make any stray marks on this form
- Do not fold, tear or damage this form

CORRECT MARK

INCORRECT MARKS

SURNAME

FIRST NAME INITIALS

SCHOOL NAME

TODAY'S DATE								
DAY			MONTH			YEAR		
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9

SCHOOL CODE		
0	0	0
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9

DATE OF BIRTH								
DAY			MONTH			YEAR		
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9

CELLPHONE NUMBER											
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

RACE	
Asian	☐
Black	☐
Coloured	☐
Indian	☐
White	☐
Other	☐

GRADE	
Grade 10	☐
Grade 11	☐
Grade 12	☐

GENDER	
Female	☐
Male	☐

EMAIL

Select the subject/s that you are answering
(Mark all that apply)

Accounting ☐

Business Studies ☐

Economics ☐

ACCOUNTING

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	6 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	7 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	27 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	8 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	10 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	15 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

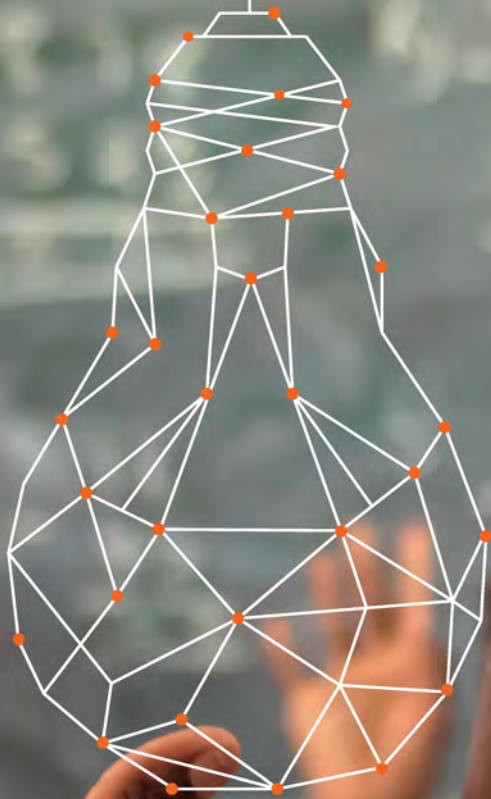
BUSINESS STUDIES

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	6 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	7 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	27 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	8 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	10 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	15 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

ECONOMICS

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	6 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	7 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	27 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	8 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	10 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	15 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

RULES OF ORDERING IN MATHEMATICS - BODMAS

B	O	D	M	A	S
Brackets (...)	Orders $\sqrt{x}$ x^2	Division $\div$	Multiplication $\times$	Addition $+$	Subtraction $-$

A leader on our continent. **UJ. Fourth in South Africa.**

Fifth in Africa: Quacquarelli Symonds (QS) World University Rankings.

For more information, visit future.uj.mobi

**The Future
Reimagined**

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

Proverto Nasionale Olimpiade 2020

Graad 12 - Ronde 1

Instruksies aan kandidate:

1. Maak seker jy het die regte vraestel vir jou graad ontvang.
2. Die vraestel bestaan uit 3 afdelings met 30 veelvoudige keusevrae elk:
Afdeling A – Rekeningkunde; Afdeling B – Besigheidstudie; en
Afdeling C – Ekonomie. *(Jy kan 1, 2 of al 3 afdelings beantwoord)*
3. Die antwoordblad het 3 afdelings. Beantwoord die afdeling in die spasie wat gegee word per vak. Voorbeeld: Indien jy die Rekeningkunde afdeling antwoord moet jy die antwoorde merk in die "Accounting" blok.
Elke afdeling sal apart gemerk word.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A, B, C, of D). Slegs een is korrek.

For more information sms "Name, Surname and Olympiad" to 41721

WHEN YOU
DARE TO BE
DIFFERENT,
YOUR
FUTURE
CAN BE
ANYTHING...

BRILLIANT
INNOVATIVE
creative
ADAPTIVE
VISIONARY
BRIGHT

CREATE, INNOVATE, BE A VISIONARY,
APPLY YOUR **BRILLIANT** MIND, **ADAPT**
TO AN EVER-CHANGING WORLD AND
IGNITE YOUR **BRIGHT** FUTURE AT DUT.

- ▲ FACULTY OF ACCOUNTING & INFORMATICS
- ▲ FACULTY OF APPLIED SCIENCES
- ▲ FACULTY OF ARTS & DESIGN
- ▲ FACULTY OF ENGINEERING & THE BUILT ENVIRONMENT
- ▲ FACULTY OF HEALTH SCIENCES
- ▲ FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCES

WhatsApp DUT Student Admissions

083 445 1282 | 083 446 0459 | 083 454 1495

083 454 3477 | 083 451 6751 | 083 441 3766

Email: info@dut.ac.za. Tel: 031 373 5005

Visit www.dut.ac.za to find out more.

At **Durban University of Technology**, opportunity is limitless, with six faculties to choose from and a highly qualified academic team, your future can be anything you want it to be.

@DUT, YOU CAN **CREATE THE FUTURE** YOU WANT!

APPLY TODAY ON **WWW.CAO.AC.ZA** AND
FOLLOW THE STEPS BELOW.

- 1 VISIT WWW.CAO.AC.ZA
- 2 CLICK ON APPLY
- 3 YOU CAN SELECT UP TO 6 CHOICES
- 4 SUBMIT YOUR APPLICATION
- 5 CHECK YOUR APPLICATION CONFIRMATION
- 6 TRACK YOUR APPLICATION ON WWW.CAO.AC.ZA

ENVISION2030 transparency • honesty • integrity • respect • accountability
fairness • professionalism • commitment • compassion • excellence

THE World University Rankings 2021

**THE WORLD
UNIVERSITY
RANKINGS
2021 TOP 500**

DUT - RANKED IN THE TOP 5 OF ALL SOUTH AFRICAN UNIVERSITIES

DUT

DURBAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
INYUVESI YASETHEKWINI YEZOBUCHWEPHESHE

Maatskappy teorie

Vraag 1 tot 4 het betrekking op KOLOM A en B wat voorsien word.

Pas die term in KOLOM A by die beste beskrywing in KOLOM B. Kies dus slegs A, B, C of D op die antwoordblad.

	KOLOM A		KOLOM B
1.	IFRS / IFVS	A	Jaarlikse vergadering vir alle aandeelhouers waar onder meer state goedgekeur, en ouditeure en direkteure verkies word.
2.	Akte van Oprigting (AvO)	B	Het ten doel om deurlopend konsekwenheid in rekeningkunde standarde regoor die wêreld te verseker.
3.	AJV	C	Die wet wat voorsiening maak vir die beskerming van 'n maatskappy se aandeelhouers, sy potensiële aandeelhouers en sy krediteure by wyse van behoorlike registrasie, reëls van verslagdoening en bestuur.
4.	Maatskappywet 71 van 2008	D	Dokument waarin ooreengekome reëls deur die aandeelhouers vir die bestuur en instandhouding van die besigheid uiteengesit word.

Onafhanklike Ouditeursverslag

Vraag 5 tot 8 het betrekking tot die onderstaande verslag van die onafhanklike ouditeur

VERSLAG VAN DIE ONAFHANKLIKE OUDITEUR

OOOR DIE VERKORTE GEKONSOLIDEERDE FINANSIËLE STATE
AAN DIE AANDEELHOERS VAN REMGRO BEPERK

MENING

Die verkorte gekonsolideerde finansiële state van Remgro Beperk, soos uiteengesit op bladsye 127 tot 143 in die 2019 geïntegreerde jaarverslag, wat bestaan uit die verkorte gekonsolideerde staat van finansiële stand soos op 30 Junie 2019, die verkorte gekonsolideerde inkomtestaat en verkorte gekonsolideerde state van omvattende inkomste, veranderinge in ekwiteit en kontantvloeï vir die jaar geëindig, en verwante aantekeninge, is opgestel vanuit die geouditeerde gekonsolideerde finansiële state van Remgro Beperk vir die jaar geëindig 30 Junie 2019.

Na ons mening, is die meegaande verkorte gekonsolideerde finansiële state konsekwent, in alle wesentlike opsigte, met die geouditeerde gekonsolideerde finansiële state, ooreenkomstig die JSE Beperk (JSE) se vereistes vir verkorte finansiële state, soos uiteengesit in aantekening 1 tot die verkorte gekonsolideerde finansiële state, en die vereistes van die Maatskappywet van Suid-Afrika soos van toepassing op verkorte finansiële state.

UDITEUR SE VERANTWOORDELIKHEID

Ons verantwoordelikheid is om 'n mening uit te spreek of die verkorte gekonsolideerde finansiële state konsekwent is, in alle wesentlike opsigte, met die geouditeerde gekonsolideerde finansiële state, gebaseer op ons prosedures, wat ooreenkomstig die "International Standard on Auditing (ISA) 810 (Revised)", "Engagements to Report on Summary Financial Statements", uitgevoer is.

PricewaterhouseCoopers Beperk.

PricewaterhouseCoopers Geïnk.

Direkteur: A Wentzel

Geregistreerde ouditeur

Stellenbosch

19 September 2019

5. REMGRO BEPERK het 'n ... ouditeursverslag ontvang vir hul finansiële stand soos op 30 Junie 2019.

A gekwalifiseerde

C mening weerhoudende

B ongekwalifiseerde

D perfekte

6. PricewaterhouseCoopers Geïnk se direkteur, A. Wentzel, was die ... ouditeur.
- A** internasionale **B** interne **C** eksterne **D** afhanklike
7. PricewaterhouseCoopers Geïnk se direkteur, A. Wentzel, is 'n geregistreerde ouditeur (RA) by ...
- A** IRBA **B** SAICA **C** SAIPA **D** SAICA en IRBA
8. Waarom is dit belangrik vir die ouditeure van publieke matskappye om lede van 'n professionele liggaam te wees:
- Klagtes teen ouditeure kan deur die liggaam ondersoek word
 - Die liggaam verseker dat die ouditeure voldoende kennis van rekekeningkundige en auditprosedures het, wat hulle in staat stel om hul werk behoorlik te doen
 - Die liggaam verseker 'n universele kode van goeie praktyk en etiek
 - Die liggaam verseker dat die audit en rapporteringstandaarde universeel en vergelykbaar is

Kies die korrekte kombinasie:

- A** i, iii en iv **B** ii en iv
C iii en iv **D** Al die bogenoemde

Maatskappye – Jaareind aansuiwerings

Vraag 9 tot 13 het betrekking tot die onderstaande inligting, evalueer elke transaksie en kies telkens hoe dit die twee finansiële state sal beïnvloed aan die einde van die finansiële jaar, 30 Junie 2019.

Inligting:

A. Uittreksel uit die Proefbalans soos op 30 Junie:		
	30 Junie 2019 R	30 Junie 2018 R
Debiteurekontrole	412 600	
Voorsiening vir oninbare skulde	?	12 100
Lening: Standard Bank	?	1 836 500
SAID (Inkomstebelasting)	?	18 700
Huurinkomste	374 000	
Oninbare skulde ingevorder	15 420	
Direkteursfooie	1 026 000	
Oninbare skulde	58 140	

9. Lening: Standard Bank

- Vaste maandelikse terugbetalings vir die volle leningstydperk, rente ingesluit, is R25 000.
- Gekapitaliseerde rente vir die jaar geëindig 30 Junie 2019 het R216 000 beloop.
- Rente vir die volgende finansiële jaar sal na verwagting R162 000 wees.
- 'n Gedeelte van die lening sal binne die volgende finansiële jaar terugbetaal word.

Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 Junie 2019		Staat van Finansiële Posisie op 30 Junie 2019	
Inkomste	Uitgawe	Nie-bedryfslaste	Bedryfslaste
A	216 000	1 536 500	300 000
B	216 000	1 752 500	162 000
C	216 000	1 614 500	138 000
D	216 000	1 752 500	162 000

10. 'n Gedeelte van die gebou word uitverhuur sedert 1 Januarie 2018. Die huur word jaarliks verhoog met 12% op dieselfde dag as wat die kontrak begin is. Huur word twee maande vooruitontvang.

Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 Junie 2019		Staat van Finansiële Posisie op 30 Junie 2019	
Inkomste	Uitgawe	Bedryfsbates	Bedryfslaste
A 318 000			56 000
B 308 138			65 862
C 314 160			59 840
D 313 468			60 532

11. Op 1 Julie 2018 het die besigheid twee direkteure gehad wat dieselfde maandelikse fooi verdien. 'n Derde direkteur was op 1 November 2018 aangestel teen dieselfde fooi. Twee van die direkteure was oorsee aan die einde van Junie, dus sal hul eers gedurende Julie 2019 hul laaste maand se salaris ontvang.

Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 Junie 2019		Staat van Finansiële Posisie op 30 Junie 2019	
Inkomste	Uitgawe	Bedryfsbates	Bedryfslaste
A	1 094 400	68 400	
B	1 090 125		64 125
C	1 094 400		68 400
D	1 090 125	64 125	

12. Op 24 Junie 2019 is R8 050 ontvang van C. Trouw wie se rekening voorheen as oninbaar afgeskryf is. Die bedrag was verkeerdelik in die Debiteurekontrolekolom van die KOJ aangeteken.

Pas die voorsiening vir oninbare skulde van debiteure tot 4% aan.

Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 Junie 2019		Staat van Finansiële Posisie op 30 Junie 2019	
Inkomste	Uitgawe	Bedryfsbates	Bedryfslaste
A 16 182	50 090	404 550	4 082
B 23 470	4 726	403 824	
C 23 470	16 826	404 550	4 726
D 23 470	4 082	388 368	

13. Op 1 Julie 2018 het die SAID-inkomstebelastingrekening 'n kredietsaldo van R18 700 weerspieël. 'n Bedrag van R358 700 was aan die SAID betaal as voorlopige betaling en om die uitstaande saldo te vereffen. Nog 'n voorlopige betaling van R340 000 was aan die einde van die jaar aan SAID gemaak. Netto wins na belasting beloop R1 680 000 vir die jaar, belasting word bereken teen 30% op netto wins.

Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 Junie 2019		Staat van Finansiële Posisie op 30 Junie 2019	
Inkomste	Uitgawe	Bedryfsbates	Bedryfslaste
A	504 000	176 000	
B	720 000		2 600
C	504 000	213 400	
D	720 000		40 000

Jy word voorsien van inligting oor Cloud 19 Beperk vir die afgelope twee finansiële jare geëindig 30 Junie. Die maatskappye is in die Ooskaap geleë en dryf handel met slaapkamermeubels, matrasse en kussings.

Inligting:

A. Uittreksel uit Inkomstestaar vir die jaar geëindig 30 Junie 2019		
		R
Waardevermindering		618 000
Rente-uitgawes		①
Inkomstebelasting		1 228 500
Netto wins na belasting		2 866 500

B. Uittreksel uit Balansstaar op 30 Junie			
	30 Junie 2019	30 Junie 2018	
	R	R	
Vaste bates	18 231 000	12 046 500	
Beleggings	937 500	900 000	
Bedryfsbates	?	3 135 000	
Voorraad	2 476 000	1 875 000	
Handels en ander ontvangbares	547 500	1 230 000	
SAID: Inkomstebelasting	0	22 500	
Kontant en kontantekwivalente	?	7 500	
Aandeelhoudersbelang	18 168 000	10 786 500	
Niebedryfslaste	2 775 000	3 900 000	
Bedryfslaste	1 866 000	1 395 000	
Handels- en ander betaalbares	630 000	772 500	
SAID: Inkomstebelasting	111 000	0	
Aandeelhouders vir dividende	1 125 000	420 000	
Oortrokke bank	?	202 500	

C. Nota 7: Gewone-aandelekapitaal op 30 Junie 2019		
		R
1 200 000 aandele aan die begin van die jaar		8 400 000
300 000 aandele uitgereik op 1 Januarie 2019		③
75 000 aandele teruggekoop op 31 Mei 2019		②
		14 820 000

D. Nota 8: Behoue inkomste op 30 Junie 2019		
		R
Saldo aan begin van die jaar		2 386 500
Netto wins na belasting		2 866 500
75 000 aandele teruggekoop		②
Gewone aandeel dividende		
Tussentydse / Interim		④
Finaal		1 125 000
Saldo aan einde van die jaar		

E. Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 30 Junie

	30 Junie 2019 R	30 Junie 2018 R
Kontantvloeï uit bedryfsaktiwiteite		1 569 000
Kontant uit bedrywighede gegenereer	4 985 000	2 983 500
Rente betaal		(390 000)
Dividende betaal	(780 000)	(381 000)
Belasting betaal	⑤	(643 500)
Kontantvloeï uit beleggingsaktiwiteite		(250 500)
Aankoop van vaste bates	(7 260 000)	0
Opbrengs uit verkoop van vaste bates	⑥	574 500
Verandering in beleggings	⑦	(825 000)
Kontantvloeï uit finansieringsaktiwiteite		(600 000)
Opbrengs uit aandele uitgereik		0
Aandele teruggekoop	(1 200 000)	(1 500 000)
Verandering in niebedryfslaste	(1 125 000)	900 000
Verandering in kontant en kontantekwivalente	810 000	718 500
Kontant en kontantekwivalente begin van jaar	⑧	(913 500)
Kontant en kontantekwivalente einde van jaar	⑨	⑧

F. Finansiële aanwysers soos op 30 Junie

	2019	2018
Bedryfskapitaalverhouding	1,95 : 1	2,25 : 1
Vuurproefverhouding	0,62 : 1	0,90 : 1
Skuld/ekwiteitsverhouding	0,15 : 1	0,36 : 1
Opbrengs op aandeelhoudersbelang	19,8%	14,4%
Opbrengs op kapitaalaangewend	24,9%	18,3%
Verdienste per aandeel	201 sent per aandeel	130 sent per aandeel
Dividende per aandeel	109 sent per aandeel	52 sent per aandeel
Netto bate waarde	1275 sent per aandeel	899 sent per aandeel
Markprys op JSE	1500 sent per aandeel	1350 sent per aandeel
Gemiddelde rentekoers op alternatiewe beleggings	8%	8%
Gemiddelde rentekoers op lenings	11%	11%

Vraag 14 tot 30 hou verband met die gegewe state. Bestudeer die state en kies telkens die korrekte antwoord op die vrae.

14. Cloud 19 BPK het 'n maandelikse paaïement op die lening van R121 500 betaal, rente word gekapitaliseer. Bereken die rente uitgawe (nommer ①).
- A** R333 000 **B** R367 125 **C** R305 250 **D** R429 000
15. In terme die Maatskappywet Nr. 71 van 2008, mag die maatskappy besluit om aandele terug te koop vanaf sy aandeelhouders indien die maatskappy aan die volgende vereistes voldoen:

Kies die **korrekte kombinasie** vanuit die onderstaande vereistes tot die **terugkoop van aandele**.

- Gunstige solvensietoets
- Gunstige likiditeitstoets
- Onderhewe aan die beskikbaarheid van kontant surplus
- Regverdigheid aan aandeelhouders moet ondersoek word

B Slegs (ii) en (iii)
D Geen van die bogenoemde

	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bedrag	B	E	L
A	Gewone-aandelekapitaal	Bank	525 000	-	-	0
	Behoue inkomste	Bank	675 000	-	-	0
B	Bank	Gewone-aandelekapitaal	525 000	-	-	0
	Bank	Behoue inkomste	675 000	-	-	0
C	Gewone-aandelekapitaal	Bank	780 000	-	-	0
	Behoue inkomste	Bank	420 000	-	-	0
D	Gewone-aandelekapitaal	Bank	1 200 000	-	-	0

A	R900 000 invloei	B	R37 500 uitvloei
C	R937 500 uitvloei	D	R37 500 invloei

23. Bereken die korrekte saldo van kontant en kontantekwivalente van Cloud 19 BPK soos op 1 Julie 2018 (nommer 8).

- A R7 500 B (R202 500) C (R7 500) D (R195 000)

24. Bereken die korrekte saldo van kontant en kontantekwivalente van Cloud 19 BPK soos op 30 Junie 2019 (nommer 9).

- A R817 500 B R607 500 C R805 500 D R617 000

25. Uit die bostaande Kontantvloeistaat, identifiseer die besluite wat die direkteure van Cloud 19 BPK gedurende 2019 geneem het wat hulle NIE in 2018 geneem het NIE.

GEGEWE OPSIES:

- i. Nuwe vaste bates was aangekoop
- ii. Verlaging van eksterne beleggings
- iii. Aandele was uitgereik
- iv. Aandele was teruggekoop
- v. Langtermyn lening was verhoog
- vi. Afbetaling van oortrokke bank

Kies die **korrekte kombinasie** vanuit die gegewe opsies.

- A Slegs (i), (iii) en (vi) B Slegs (ii), (iii) en (vi)
C Slegs (i), (ii), (iv) en (v) D Al die bogenoemde.

26. Hoe het Cloud 19 BPK se direkteure se besluitneming rakende lenings die maatskappy se hefboomfinansiering in 2019 beïnvloed.

GEGEWE OPSIES:

- i. Terugbetaling van 'n groot gedeelte van die lening het 'n positiewe uitwerking op die hefboomfinansiering gehad.
- ii. Terugbetaling van die lening plaas baie stremming op die hefboomfinansiering en alternatiewe moet oorweeg word.
- iii. Bedryfskapitaalverhouding het verswak van 2,25:1 tot 1,95:1, dit dui op 'n negatiewe kontantvloeï.
- iv. Opbrengs op kapitaalaangewend het verbeter van 18,3% tot 24,9%, dit is veel hoër as die gemiddelde rente op lenings van 11% p.j.
- v. Opbrengs op aandeelhoudersbelang het verbeter van 14,4% tot 19,8%.
- vi. Skuld/ekwiteitsverhouding het verlaag van 0,36:1 tot 0,15:1, dit is vir albei jare laaggerat.

Kies die **korrekte kombinasie** vanuit die gegewe opsies.

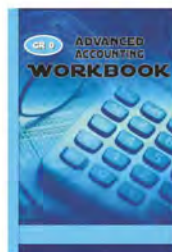
- A Slegs (i), (iv) en (vi) B Slegs (ii) en (iii)
C Slegs (i), (v) en (vi) D Slegs (ii), (iii) en (v)

27. Cloud 19 BPK het hul dividendebeleid vanaf 2018 na 2019 verander. Kies die korrekte verandering en die korrekte rede vir die verandering.

GEGEWE REDES:

- i. Dividendebeleid is vanaf 40% in 2018 na 60% in 2019 verander.
- ii. Dividendebeleid is vanaf 40% in 2018 na 55% in 2019 verander.
- iii. Dividendebeleid is vanaf 47% in 2018 na 65% in 2019 verander.
- iv. Dividendebeleid is vanaf 47% in 2018 na 55% in 2019 verander.
- v. Groter persentasie dividende was uitbetaal aan aandeelhouders en dus minder terug geploeg in Behoue inkomste.
- vi. Groter persentasie dividende was uitbetaal aan aandeelhouders en dus was daar minder aan die SAID betaal vir belasting.

- A Slegs (i) en (vi) B Slegs (ii) en (v) C Slegs (iii) en (vi) D Slegs (iv) en (v)

INPERKING - GEEN PROBLEEM!!
Rekeningkunde lesse by jou huis op jou rekenaar.
**ALLE TEORIE, VOORBEELDE, OEFENINGE
WORD IN DETAIL VERDUIDELIK**

**Rekeningkunde lesse
op USB met werkboek -
Graad 8 tot 12**

Geen rede om jou
huis te verlaat nie!!!

No reason to leave
your home!!!

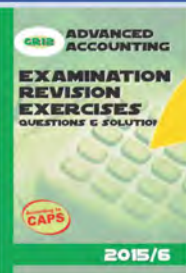
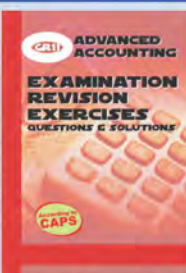
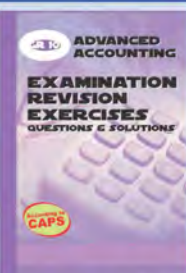
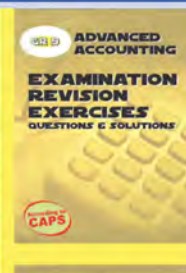
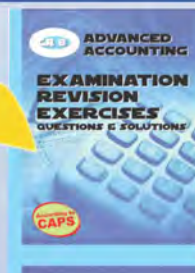

Gevorderde Rekeningkunde werkboeke
Lesse op USB stokkie
Eksamenhersienningsboeke
**Wiskunde oefeninge Gr 11 & 12
op 'n USB stokkie**
Advanced Accounting workbooks
Lessons on a USB stick
Examination revision books
**Mathematics exercises Gr 11 & 12
on USB stick**

**Accounting lessons on
USB stick with workbook -
Gr 8 to 12**

LOCKDOWN - NO PROBLEM!!
Accounting lessons at home on your PC
**ALL THEORY, SAMPLES, AND EXERCISES
EXPLAINED IN DETAIL.**

carl@lucem.co.za 083 235 48148

www.lucem.co.za

higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Tshwane South
TVET College

"achieve the future"

Courses offered at Tshwane South TVET College are:

NATIONAL CERTIFICATE VOCATIONAL - NC (V)

***L2 – L4**

- Information Technology & Computer Science
- Hospitality
- Tourism
- Civil Engineering & Building Construction
- Electrical Infrastructure Construction
- Engineering & Related Design
- Office Administration
- Finance Economics & Accounting

Pre-learning Programme

- PLP – Pre Learning Programme

REPORT 191: GENERAL STUDIES

***N4 – N6**

- First Introductory N4 - Business Studies (compulsory)
- Management Assistant
- Financial Management

REPORT 191: NATURAL SCIENCE (ENGINEERING STUDIES)

***N1 – N6**

- Electrical, Mechanical & Civil Engineering

SKILLS PROGRAMMES, LEGACY TRADES & SHORT COURSES

- Fibre-processing and Manufacturing (formerly known as clothing production)
- Process Instrumentation, Electronics
- Civil
- Cosmetology
- Mechanical
- Automotive
- Electrical

GANDHI MANDELA CENTRE OF SPECIALIZATION FOR ARTISAN SKILLS (Pretoria West Campus)

Centre of specialization courses at Pretoria West Campus are:

- Electrician
- Boilermaking
- Mechanical Fitter
- Millwright

CENTRE OF SPECIALIZATION COURSE AT CENTURION CAMPUS IS:

- Fitting and Turning

LEARNERSHIPS

- As determined by funders

For more info visit our website:
www.tsc.edu.za

CONTACT DETAILS

General enquiries: 012 401 5000

Email: info@tsc.edu.za

Follow us on social pages

Facebook: Tshwane South TVET College

Instagram: @tsc_vet

Twitter: @tsc_tv et

Youtube: Tshwane South TVET College

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

Subject Content Sponsor
2020 Caps Aligned

Proverto Nasionale Olimpiade 2020

GRAAD 12

RONDE TWEE

Instruksies aan kandidate:

1. Maak seker jy het die regte vraestel vir jou graad ontvang.
2. Die vraestel bestaan uit 3 afdelings met 30 veelvoudige keusevrae elk:
Afdeling A – Rekeningkunde; Afdeling B – Besigheidstudie; en
Afdeling C – Ekonomie. (Jy kan 1, 2 of al 3 afdelings beantwoord)
3. Die antwoordblad het 3 afdelings. Beantwoord die afdeling in die spasie wat gegee word per vak. Voorbeeld: Indien jy die Rekeningkunde afdeling antwoord moet jy die antwoorde merk in die "Accounting" blok. Elke afdeling sal apart gemerk word.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A, B, C, of D). Slegs een is korrek.

Olympiad Gold Sponsor

For more information
SMS "Name, Surname and Olympiad" to 41721

2. Watter is NIE 'n voordeel van debiteure-ouderdomsontleding NIE?
- A Dit help met die interne kontrole prosedures van die besigheid.
 - B Dit help om te bepaal hoeveel rente of korting geheg of toegestaan moet word vir 'n debiteur.
 - C Dit help om die debiteurekontrolerekening met die debiteurelys te versoen.
 - D Dit help om die effektiwiteit van die debiteure-invorderingsprosedures te bepaal.
3. A Smooth het 'n fout opgemerk op die staat ontvang vanaf Red Hot Racers. Watter aksie moet deur hom geneem word?
- A Stel Red Hot Racers in kennis van die fout en voeg dit by die krediteureversoeningstaat.
 - B Stel Red Hot Racers in kennis van die fout en voeg dit by die debiteureversoeningstaat.
 - C Stel Red Hot Racers in kennis van die fout en voeg dit by die krediteuregrootboekrekening.
 - D Stel Red Hot Racers in kennis van die fout en voeg dit by die debiteuregrootboekrekening.
4. Bestudeer die staat verskaf in vraag 1.
- Watter beheermaatreëls is deur Red Hot Racers in plek gesit om betalings deur A Smooth betyds in te vorder?
- i. Rente word gehef op agterstallige rekeninge.
 - ii. Korting word toegestaan op vroeë vereffening.
 - iii. State word gereeld uitgestuur.
 - iv. Kredietlimiete word gehef op debiteurerekeninge.
 - v. Rekeninge word geblok/gevries vir verdere verkope tot rekening vereffen word.
- Kies die korrekte kombinasie van beheermaatreëls:
- A i, ii en iv
 - B i, ii, iii en iv
 - C i, ii en iii
 - D Al die bogenoemde

Belasting op Toegevoegde Waarde

5. 'n Besigheid moet registreer as 'n BTW handelaar en BTW elke twee maande betaal indien hulle jaarlike omset ... is.
- A R1 500 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
 - B R1 000 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
 - C R2 500 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
 - D R5 000 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
6. Sodra 'n besigheid se jaarlikse omset ... oorskrei, moet die BTW elke maand oorbetaal word.
- A R20 000 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
 - B R35 000 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
 - C R45 000 000 in enige 12 agtereenvolgende maande
 - D R30 000 000 in enige 12 agtereenvolgende maande

7. **Lula BPK** is 'n geregistreerde BTW handelaar en voeg 15% BTW op hul goedere, en is aan SAID verskuldig op grond van die faktuur basis. Die besigheid gebruik 'n winsopslag van 75% op kosprys.

'n Debiteur het verdwyn. Die besigheid het besluit om sy skuld van R1 656 af te skryf.

Kies die **KORREKTE** rekeningkundige vergelyking opsie wat gepaard gaan met inskrywing.

	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bates	Ekwiteit	Laste
A	Debiteurekontrole	Oninbare skulde	-1 656	-1 656	0
	Uitset BTW	Debiteurekontrole	-216	0	-216
B	Debiteurekontrole	Inset BTW	±248	0	0
	Oninbare skulde	Debiteurekontrole	-1 440	-1 440	0
C	Inset BTW	Debiteurekontrole	-1 656	-1 656	0
	Oninbare skulde	Debiteurekontrole	±248	0	0
D	Oninbare skulde	Debiteurekontrole	-1 440	-1 440	0
	Uitset BTW	Debiteurekontrole	-216	0	-216

8. **Lula BPK** is 'n geregistreerde BTW handelaar en voeg 15% BTW op hul goedere, en is aan SAID verskuldig op grond van die faktuur basis. Die besigheid gebruik 'n winsopslag van 75% op kosprys.

Stuur 'n tjek van R6 900 aan 'n krediteur ter vereffening van die besigheid se rekening van R7 590.

Kies die **KORREKTE** rekeningkundige vergelyking opsie wat gepaard gaan met inskrywing.

	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bates	Ekwiteit	Laste
A	Krediteurekontrole	Bank	-6 900	0	-6 900
	Krediteurekontrole	Korting ontvang	0	+600	-600
	Krediteurekontrole	Inset BTW	-90	0	-90
B	Krediteurekontrole	Bank	-6 000	0	-6 000
	Krediteurekontrole	Inset BTW	-900	0	-900
	Krediteurekontrole	Korting ontvang	0	+690	-690
C	Krediteurekontrole	Bank	-6 000	0	-6 000
	Inset BTW	Bank	±900	0	0
	Krediteurekontrole	Korting ontvang	0	+600	-600
D	Krediteurekontrole	Inset BTW	-90	0	-90
	Krediteurekontrole	Bank	-6 900	0	-6 900
	Krediteurekontrole	Korting ontvang	0	+690	-690

9. Aan die einde van die finansiële jaar, na alle aansuiwerings in aanmerking geneem is, het die volgende inligting in die boeke van Lula BPK verskyn:

	Vooraansuiweringsproefbalans	Na-aansuiweringsproefbalans
BTW-kontrolerekening	R9 450 (DT)	
BTW-kontrolerekening		R12 420 (KT)

Waar sal die finale BTW-kontrolerekening se saldo in die finansiële state verskyn?

- A Staat van omvattende inkomste (as 'n inkomste).
 B Staat van omvattende inkomste (as 'n uitgawe).
 C Staat van finansiële posisie (in Handels- en ander ontvangbare bedrae).
 D Staat van finansiële posisie (in Handels- en ander betaalbare bedrae).

Voorraad beheer

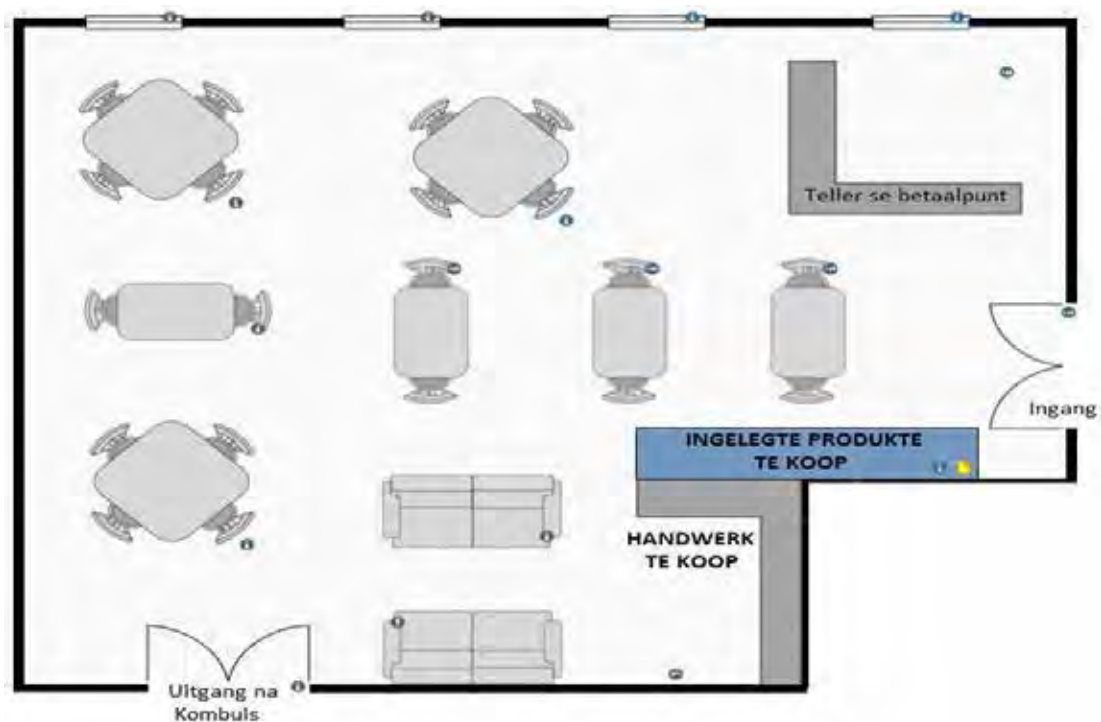
10. Brenda is die eienaar van Buzy Beez Koffiewinkel. Sy het 'n restaurant en verkoop tuisgemaakte handwerk, konfyt en ingelegte vrugte as 'n bykomende diens. Sy vra jou hulp rakende die spesifieke identifikasie metode vir voorraadwaardasie aan die einde van die jaar.

VOORRAAD ITEM	EENHEDE			
	BEGIN-VOORRAAD	AANKOPE GEDURENDE DIE JAAR	TERUGSENDINGS AAN VERSKAFFERS	VERKOPE
INGELEGTE PRODUKTE	113	490	12	532
HANDWERK	168	540	36	210

Bestudeer die bostaande tabel en help die eienaar om die aantal eindvoorraad eenhede te bereken aan die einde van die jaar.

EINDVOORRAAD EENHEDE		
	INGELEGTE PRODUKTE	HANDWERK
A	83	212
B	59	462
C	1 147	1 276
D	71	176

11. Bestudeer die vloerplan van Buzy Beez Koffiewinkel.

Brenda, die eienaar, is bekommerd oor die stadige verkope van handwerk en hoë verliese van die ingelegte produkte. Kies die mees waarskynlike oorsaak.

	INGELEGTE PRODUKTE	HANDWERK
A	Swak boekstaving wanneer aflewering plaasvind.	Nie maklik toeganklik nie.
B	Personeel neem goedere na die vervaldatum sonder om vir Brenda in kennis te stel.	Te duur.
C	Te naby aan die uitgang.	Die handwerk is weggesteek en nie in plein sig.
D	Kan maklik omgestamp (gebreek) word deur kliënte.	Kan maklik gesteel word deur personeel deur die kombuisuitgang.

12. SALLY'S SONBRILLE EDMS (BPK) voer sonbrille in vanaf Europa en herverkoop dit dan aan plaaslike boutieks. Sy gebruik die EIEU (eerste-in-eerste-uit) metode vir voorraadwaardasie. Bestudeer die onderstaande inligting en bereken die koste van verkope vir die **eerste ses maande van 2020**.

DATUM	AANTAL EENHEDE	PRYS PER EENHEID	VRAGGELD OP AANKOPE	DOANE-BELASTING	TOTALE KOSTE
VOORRAADOPNAME:					
1 JAN 2020	102				R13 464
30 JUN 2020	540				R ?
AANKOPE:					
10 FEB 2020	130	R124	R4 550	R1 934	R22 604
5 MRT 2020	160	R135	R5 600	R2 592	R29 792
10 APR 2020	200	R160	R7 000	R3 840	R42 840
8 JUN 2020	600	R240	R21 000	R17 280	R182 280
TOTALE AANKOPE	1 090				R277 516

- A R126 928
B R161 380
C R290 980
D R164 052

13.

DATUM	AANTAL EENHEDE	PRYS PER EENHEID	VRAGGELD OP AANKOPE	DOANE-BELASTING	TOTALE KOSTE
VOORRAADOPNAME:					
1 JAN 2020	102				R13 464
30 JUN 2020	540				R ?
AANKOPE:					
10 FEB 2020	130	R124	R4 550	R1 934	R22 604
5 MRT 2020	160	R135	R5 600	R2 592	R29 792
10 APR 2020	200	R160	R7 000	R3 840	R42 840
8 JUN 2020	600	R240	R21 000	R17 280	R182 280
TOTALE AANKOPE	1 090				R277 516

Veronderstel die koste van verkope (bereken in vraag 12) van SALLY'S SONBRILLE EDMS (BPK) was R150 000 vir die eerste ses maande. Bereken die voorraadomsetsnelheid vir die periode.

- A 11,14 keer
B 1,69 keer
C 0,91 keer
D 2,14 keer

14. Covid-19 landswye grendeltyd is aangekondig om te begin in Suid-Afrika op 26 Maart 2020.

DATUM	AANTAL EENHEDE	PRYS PER EENHEID	VRAGGELD OP AANKOPE	DOANE-BELASTING	TOTALE KOSTE		
VOORRAADOPNAME:							
1 JAN 2020	102				R13 464		
30 JUN 2020	540				R ?		
AANKOPE:							
10 FEB 2020	130	R124	R4 550	R1 934	R22 604		
5 MAR 2020	160	R135	R5 600	R2 592	R29 792		
10 APR 2020	200	R160	R7 000	R3 840	R42 840		
8 JUN 2020	600	R240	R21 000	R17 280	R182 280		
TOTALE AANKOPE	1 090				R277 516		
Veronderstel die korrekte antwoorde vir vrae 12 en 13 is:							
						Eerste ses maande van 2020	Eerste ses maande van 2019
						Koste van verkope	R150 000R296 000
						Voorraadomsetsnelheid	1,9 keer5,4 keer

Bestudeer die bostaande inligting en kies die beste kombinasie om aan te dui watter effek Covid-19 op voorraad van SALLY’S SONBRILLE EDMS (BPK) gehad het.

- i. A.g.v. die landswye grendeltyd is die invoere vertraag.
- ii. A.g.v. die verandering in wisselkoers het die aankoopprys drasties toegeneem.
- iii. Persentasie verandering in die doanebelasting gehef.
- iv. Voorraad kon nie aan boutique kliënte gelewer word nie, wat groot hoeveelhede voorraad op hande veroorsaak.
- v. Voorraadomsetsnelheid het afgeneem, wat positief is vir Sally Sonbrille.
- vi. Koste van verkope het verminder, en dit sal ’n positiewe effek op die bruto wins hê.
- vii. Kliënte het minder voorraad gekoop weens die groot prysverhoging.

Kies die beste kombinasie:

- A i, ii, iv en vii
- B i, ii, iv, v, vi en vii
- C i, ii, iii, iv en v
- D Al die bogenoemde

Maatskappye

GEEN VAN DIE ONDERSTAANDE VRAE HOU MET MEKAAR VERBAND NIE.

15. Bestudeer die uittreksel vanuit die Staat van Finansiële Posisie:

	NOTA	
BEDRYFSBATES		1 150 200
Voorraad	4	520 000
Handels- en ander ontvangbares	5	389 200
Kontant en kontantekwivalente	6	241 000

Hoekom moet bedryfsbates in hierdie spesifieke volgorde in die Staat van Finansiële Posisie geplaas word?

- A A.g.v. alfabetiese volgorde.
- B A.g.v. die volgorde van likiditeit.
- C A.g.v. numeriese volgorde.
- D A.g.v. die volgorde van belangrikheid.

16. Vaste deposito's wat verval en korttermyn lenings word verskuif op die Staat van Finansiële Posisie vir beter akkuraatheid van ... ontleding.

- A solvensie
- B rentabiliteit
- C risiko
- D likiditeit

17. Kies die korrekte verduideliking waarom 'n aansuiwering tot die netto wins nodig is ten opsigte van waardevermindering en rente uitgawe in die Nota: Kontant gegenereer uit bedrywighede in die Kontantvloeiastaat.

	Waardevermindering	Rente uitgawe
A	Nie-kontant item, moet uitgesluit word van kontantbedrywighede.	Uitgesluit van netto wins in nota 1, om dit meer prominent op die gesig van die kontantvloeiastaat te toon.
B	Uitgesluit van netto wins in nota 1, om dit meer prominent op die gesig van die kontantvloeiastaat te toon.	Nie-kontant item, moet uitgesluit word van kontantbedrywighede.
C	Nie-kontant item, moet uitgesluit word van kontantbedrywighede.	Nie-kontant item, moet uitgesluit word van kontantbedrywighede.
D	Uitgesluit van netto wins in nota 1, om dit meer prominent op die gesig van die kontantvloeiastaat te toon.	Uitgesluit van netto wins in nota 1, om dit meer prominent op die gesig van die kontantvloeiastaat te toon.

18. **AANDELE**

Die volgende inligting hou verband met aandele gedurende die jaar geëindig 30 September 2020:

- Die besigheid het 2 500 000 gemagtigde aandele.
- 1 500 000 gewone aandele is uitgereik aan die einde van die vorige finansiële jaar.
- 400 000 gewone aandele is uitgereik op 1 November 2019.
- 100 000 gewone aandele is teruggekoop op 31 Augustus 2020 van die boedel van 'n oorlede aandeelhouer. Die aandele is teruggekoop teen R6 bo die gemiddelde uitreikprys.

Uittreksel vanuit die Staat van Finansiële Posisie op 30 September:

	2020	2019
Gewone-aandelekapitaal	R36 000 000	R27 000 000
Behoue inkomste	R14 740 000	R10 580 000

Watter bedrae rakende aandele moet op die Kontantvloeiastaat vir die jaar geëindig 30 September 2020 getoon word?

	Opbrengs uit aandele uitgereik	Terugkoop van aandele
A	R11 000 000	(R2 600 000)
B	R9 000 000	(R600 000)
C	R7 200 000	(R2 400 000)
D	R10 800 000	(R1 800 000)

19. INKOMSTEBELASTING

Bestudeer die onderstaande inligting vir die jaar geëindig 31 Julie 2020.

Lys van saldo's op 31 Julie

	2020	2019
Behoue inkomste	R983 748	R423 000
SAID (Inkomstebelasting)	R20 150 (DT)	R70 380 (KT)
Netto wins voor belasting	R1 940 200	

Totale dividende vir die jaar, R875 000.

Geen aandele was teruggekoop gedurende die huidige finansiële jaar nie.

Dui aan hoe die inligting rakende **INKOMSTEBELASTING** elke staat sal beïnvloed.

	Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 31 Julie 2020	Staat van Finansiële Posisie op 31 Julie 2020		Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 31 Julie 2020
		Handels- en ander ontvangbare bedrae	Handels- en ander betaalbare bedrae	
A	(R560 748)	R20 150		(R610 978)
B	(R1 625 948)	R20 150		(R1 535 418)
C	(R504 452)	R20 150		(R594 982)
D	(R1 065 200)		R20 150	(R1 115 430)

20. DIVIDENDE

Lys van saldo's op 28 Februarie

	2020	2019
Aandeelhouders vir Dividende	850 000	642 000

- **Finansiële aanwysers op 28 Februarie 2020:**
 - Verdienste per aandeel: 179,2 sent per aandeel.
 - Dividende uitbetalingsbeleid: 65% p.j.
 - 1 200 000 aandele is uitgereik op 28 Februarie 2020

Dui aan hoe die inligting rakende **DIVIDENDE** elke staat sal beïnvloed.

	Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2020 (Nota 8: Behoue inkomste)	Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2020 (Bedryfslaste)	Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2020
A	(R2 150 400)	R850 000	(R1 942 400)
B	(R1 493 333)	R850 000	(R1 285 333)
C	(R1 397 760)	R850 000	(R1 189 760)
D	(R1 492 000)	R850 000	(R642 000)

21. **VASTE BATES**

Lys van saldo's op 30 September

	2020	2019
Grond en geboue	4 500 000	2 100 000
Voertuie	572 500	425 000
Opgelope waardevermindering op voertuie	?	170 000

Voertuie:

- Op 1 Oktober 2019 het die besigheid twee identiese voertuie aangekoop op dieselfde datum.
- Op 31 Mei 2020 het die besigheid een van hulle voertuie ingeruil teen drawaarde. Op dieselfde datum het die besigheid 'n nuwe voertuig aangekoop.
- Die besigheid skryf waardevermindering teen 15% op kosprys af.

Dui aan hoe die inligting rakende **VASTE BATE** elke staat sal beïnvloed.

	Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 September 2020	Staat van Finansiële Posisie op 30 September 2020	Kontantvloeietaat vir die jaar geëindig 30 September 2020	
			Opbrengs met verkoop van vaste bates	Aankoop van vaste bates
A	(R49 875)	R4 937 625	R127 500	(R2 547 500)
B	(R81 750)	R4 820 750	R95 625	(R2 760 000)
C	(R85 875)	R4 816 625	R127 500	(R2 547 500)
D	(R71 125)	R4 937 625	R106 250	(R2 760 000)

22. **LENING EN RENTE**

Die volgende leningstaat is ontvang vanaf Capitec Bank:

Saldo op 1 Maart 2019	1 120 000
Terugbetalings per maand (R12 500 p.m.) (rente ingesluit)	?
Rente gekapitaliseer	?
Saldo op 28 Februarie 2020	1 080 000

Gedurende die volgende finansiële jaar sal R8 000 per maand op die kapitaal gedeelte van die lening terugbetaal word.

Dui aan hoe die inligting rakende **LENING EN RENTE** elke staat sal beïnvloed.

	Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Feb 2020	Staat van Finansiële Posisie op 28 Feb 2020		Kontantvloeietaat vir die jaar geëindig 28 Feb 2020	
		Niebedryfslaste	Bedryfslaste	Bedryfs-aktiwiteite	Finansierings-aktiwiteite
A	(R110 000)	R1 080 000	R150 000	(R110 000)	(R96 000)
B	(R190 000)	R984 000	R150 000	(R190 000)	(R40 000)
C	(R110 000)	R984 000	R96 000	(R110 000)	(R40 000)
D	(R190 000)	R1 080 000	R96 000	(R190 000)	(R150 000)

23. 'n Besigheid het 'n totaal van R82 415 uitstaande debiteure aan die einde van die finansiële jaar, 30 April 2020.

Die volgende inskrywings moet steeds in ag geneem word ter voorbereiding van die Staat van Finansiële Posisie op 30 April 2020.

- Hef rente, R385, op agterstallige debiteure se rekeninge.
- Oninbare skulde van R1 600 moet steeds afgeskryf word.
- Voorsiening vir oninbare skulde (1 Mei 2019), beloop R3 800.
- Maak 5% voorsiening vir oninbare skulde.

Bereken die netto handelsdebiteure op 30 April 2020.

- A R81 200
B R77 140
C R77 400
D R80 940

24. **STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE**
NOTA 9: HANDELS- EN ANDER BETAALBARE BEDRAE

	2020	2019
Handelskrediteure	63 500	47 100
Vooruitontvange inkomstes	12 150	10 200
Opgelope uitgawes	870	1 120
Aandeelhouers vir dividend	83 200	75 200
SAID (Inkomstebelasting)	15 100	-
	174 820	133 620

Bereken die verandering in handels- en ander betaalbare bedrae in Nota 1: Kontant gegenereer uit bedrywighede op die Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2020.

- A R41 200
B R16 400
C R18 100
D R18 600

25. Bestudeer die inligting vanuit die uittreksel verskaf:

Staat van omvattende inkomste

	2020	2019
Rente inkomste	15 000	15 000
Rente uitgawes	158 500	183 000
Netto wins voor belasting	844 300	648 200
Netto wins na belasting	591 010	453 740

Staat van finansiële posisie

	2020	2019
Nie-bedryfsbates	2 568 800	3 117 500
Bedryfsbates	318 000	231 300
Nie-bedryfslaste	300 000	1 525 000
Bedryfslaste	389 600	280 800

Bereken die netto batewaarde (NBW) vir die 2020 finansiële jaar indien daar 240 000 uitgereikte aandele was.

- A 1 202,8 sente
B 915,5 sente
C 1 070,3 sente
D 351,8 sente

26. Bestudeer die inligting vanuit die uittreksel verskaf:

Staat van omvattende inkomste

	2020	2019
Rente inkomste	15 000	15 000
Rente uitgawes	158 500	183 000
Netto wins voor belasting	844 300	648 200
Netto wins na belasting	591 010	453 740

Staat van finansiële posisie

	2020	2019
Nie-bedryfsbates	2 568 800	3 117 500
Bedryfsbates	318 000	231 300
Nie-bedryfslaste	300 000	1 525 000
Bedryfslaste	389 600	280 800

Bereken die opbrengs op totale kapitaal aangewend vir die 2020 finansiële jaar.

- A 53,6%
- B 40,1%
- C 29,9%
- D 36,0%

27. Bestudeer die finansiële aanwysers verskaf vir die jaar geëindig 31 Mei 2020.

	MUSTANG BPK	CADILLAC BPK
Bedryfskapitaalverhouding	1,8:1	5,2:1
Vuurproefverhouding	1,2:1	1,4:1
Voorraad houdings tydperk	55 dae	215 dae
Gemiddelde debiteure invorderings tydperk	23 dae	63 dae
Persentasie netto wins op omset	11%	6%
Opbrengs op aandeelhoudersbelang	18,5%	11,3%
Opbrengs op totale kapitaal aangewend	13,1%	11,8%
Rentekoers op alternatiewe beleggings	9,5%	9%
Rentekoers op lenings	10,5%	13%

Watter besigheid bestuur hulle bedryfskapitaal meer effektief?

- i. Bedryfskapitaalverhouding van MUSTANG BPK is beter as die van CADILLAC BPK; tans is CADILLAC BPK s'n te hoog, dit dui daarop dat fondse vasgevang word in voorraad.
- ii. Voorraad houdings tydperk van CADILLAC BPK is meer effektief, want hulle loop nie die risiko dat voorraad sal opdroog nie.
- iii. MUSTANG BPK het beter kontrole oor hulle debiteure, wat daarop dui dat bedryfskapitaal meer effektief bestuur word.
- iv. MUSTANG BPK het 'n beter netto wins op omset persentasie, wat dui op meer bedryfsdoeltreffendheid.
- v. Opbrengs op aandeelhoudersbelang van MUSTANG BPK het CADILLAC BPK oortref.

Kies die beste kombinasie.

- A i en iii
- B i, iii en iv
- C iii, iv en v
- D Al die bogenoemde

28. Bestudeer die finansiële aanwysers verskaf vir die jaar geëindig 31 Mei 2020.

	MUSTANG BPK	CADILLAC BPK
Skuld/ekwiteitsverhouding	0,7:1	0,2:1
Opbrengs op aandeelhoudersbelang	18,5%	11,3%
Netto bate waarde (NBW)	1 138 sente	1 045 sente
Markprys op JSE	1 250 sente	804 sente
Opbrengs op totale kapitaal aangewend	14,1%	10,8%
Rentekoers op alternatiewe beleggings	9,5%	9%
Rentekoers op lenings	12%	12%

Watter besigheid is meer geneig om vir lenings aansoek te doen?

- A CADILLAC BPK het 'n skuld/ekwiteitsverhouding van 0,2:1 en is laaggerat. Hulle is positief gerat vir meer lenings, want die opbrengs op kapitaal aangewend is hoër as die rentekoers op alternatiewe beleggings. Meer lenings kan voor aansoek gedoen word.
- B CADILLAC BPK het 'n hoër NBW as markprys op die JSE. Die opbrengs op aandeelhoudersbelange oortref ook die rentekoers op alternatiewe beleggings. Dit dui daarop dat hulle positief gerat is vir meer lenings.
- C MUSTANG BPK het 'n hoër markprys op die JSE wat die NBW oortref. Dus sal banke meer lenings toestaan aan die besigheid. Die opbrengs op aandeelhoudersbelang is meer as die rentekoers op lenings; die besigheid is dus positief gerat vir meer lenings.
- D MUSTANG BPK het 'n skuld/ekwiteitsverhouding van 0,7:1 en beweeg nader aan hoë risiko. Hulle is positief gerat vir meer lenings, want die opbrengs op kapitaal aangewend is hoër as die rentekoers op lenings. Meer lenings kan voor aansoek gedoen word, maar sonder om die totale aandeelhoudersbelang te oorskry.

29. Bestudeer die finansiële aanwysers verskaf vir die jaar geëindig 31 Mei 2020.

	MUSTANG BPK	CADILLAC BPK
Opbrengs op aandeelhoudersbelang	18,5%	11,3%
Netto bate waarde (NBW)	1 138 sente	1 045 sente
Markprys op JSE	1 250 sente	904 sente
Verdienste per aandeel (VPA)	420 sente	254 sente
Dividende per aandeel (DPA)	212 sente	180 sente
Opbrengs op totale kapitaal aangewend	14,1%	10,8%

Beide besighede het meer aandele uitgereik gedurende die huidige finansiële jaar.

- MUSTANG BPK het meer aandele uitgereik teen R10 per aandeel.
- CADILLAC BPK het meer aandele uitgereik teen R12 per aandeel.

Watter besigheid se huidige aandeelhouders sal gelukkig wees met die prys van die nuwe uitgereikte aandele?

- A MUSTANG BPK se huidige aandeelhouders sal baie tevrede wees met die prys van die nuwe uitgereikte aandele, en die opbrengs op aandeelhoudersbelang en totale kapitaal aangewend is hoogs kompetierend met alternatiewe beleggings. Hulle het ook 'n dividenduitbetalingsbeleid van 65%.
- B CADILLAC BPK het die nuwe aandele uitgereik teen R12 elk, wat beide die NBW en markprys oorskry. Die maatskappy het meer gewone aandele kapitaal ingevorder as wat verwag is; dit sal die huidige aandeelhouders tevrede laat voel.
- C Die markprys van MUSTANG BPK is hoër as die NBW; dit sal ten gunste van die huidige aandeelprys wees wanneer dit vergelyk word met die R10 per aandeel van die nuwe aandele uitgereik.
- D CADILLAC BPK het 'n dividenduitbetalingsbeleid van 71%; die NBW is ook hoër as die markprys. Dit sal die huidige aandeelhouders gelukkig maak wanneer dit vergelyk word met die nuwe uitreikprys van die aandele.

30. Gareth is die HUB van die maatskappy. Sy aandeelhouing op 30 September 2020 is as volg:

AANTAL AANDELE	DATUM AANGEKOOP	% AANDEELHOUDING	AANDELE UITGEREIK OP 30 SEPTEMBER 2020
420 000	10 Januarie 2015	40%	?

220 000 gewone aandele is teruggekoop op 1 Oktober 2020 (geen van Gareth se aandele nie).

Die onafhanklike ouditeur het ontdek dat Gareth die terugkoop van aandele besluit geneem het sonder om die direksie in kennis te stel. Hoekom sal die onafhanklike ouditeur hieroor bekommerd wees?

- Nie goeie korporatiewe bestuur in ooreenstemming met King Kode nie.
- Oorweeg dat binnehandel plaasgevind het.
- Hy het sy posisie misbruik om meerderheidsaandeelhouer te word na die terugkoop.
- Oorweeg dat nepotisme plaasgevind het.
- Gareth se persentasie aandeelhouing het toegeneem tot 61% na die terugkoop.
- Nie deursigtig nie, dus oneties.

Kies die beste kombinasie.

- i, iv, v en vi
- i, ii, iii, iv en vi
- i, ii, iii en vi
- Al die bogenoemde

Olympiad Gold Sponsor

**For more information
SMS "Name, Surname and Olympiad" to 41721**

SAICA

THE SOUTH AFRICAN INSTITUTE
OF CHARTERED ACCOUNTANTS

1

THE RIGHT CHOICE

When picking your subjects, make the right career choices. **Take Maths**, and English and study hard to achieve a Level 5 pass (or more) in Grade 12.

2

THE RIGHT UNIVERSITY

Study a BCom undergraduate and postgraduate degree (Certificate in the Theory of Accounting [CTA] or equivalent) from a university accredited by the South African Institute of Chartered Accountants (SAICA).

3

THE RIGHT TRAINING

Enter a 3-year training programme with a SAICA accredited training office to gain real life, on-the-job work experience.

4

THE RIGHT SKILL

Study for and pass the 2 SAICA qualifying exams - the Initial Test of Competence (ITC) and the Assessment of Professional Competence (APC).

5

THE RIGHT CAREER

Leaders never quit! Cas(SA) are leaders in their industries - once you've passed your exams and completed your training programme, register with SAICA to become a CA(SA).

YOUR ROADMAP TO BECOMING A CA(SA)

www.saica.co.za/becomeaCA

MEMORANDUM

	ANSWER
--	--------

	LOWER LEVEL
--	-------------

	MODERATE LEVEL
--	----------------

	HIGHER LEVEL
--	--------------

RONDE EEN: 30 Vrae

TOPICS		A	B	C	D
THEORY	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
AUDIT REPORT	5.				
	6.				
	7.				
	8.				
ADJUST-MENTS	9.				
	10.				
	11.				
	12.				
	13.				
	14.				
	15.				

TOPICS		A	B	C	D
COMPANIES – FINANCIAL STATEMENTS	16.				
	17.				
	18.				
	19.				
	20.				
	21.				
	22.				
	23.				
	24.				
	25.				
	26.				
	27.				
	28.				
	29.				
	30.				

	ANSWER
--	--------

	LOWER LEVEL
--	-------------

	MODERATE LEVEL
--	----------------

	HIGHER LEVEL
--	--------------

RONDE TWEE: 30 Vrae

	A	B	C	D
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

	A	B	C	D
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

DON'T JUST STRIVE FOR EXCELLENCE, BECOME IT.

Be a #YoungDifferenceMaker

AT NEDBANK WE BELIEVE IN USING OUR FINANCIAL EXPERTISE TO DO GOOD BY ASSISTING BRIGHT YOUNG LEADERS TO PURSUE THEIR ACADEMIC DREAMS.

The Nedbank External Bursary Programme aims to fund academically deserving students who do not have the financial means to study fulltime towards a first undergraduate degree or diploma at a South African public university or university of technology.

Bursaries are awarded to address scarce and future skill requirements in the financial sector with specific focus on **Green Economy** skills.

CRITERIA FOR SELECTION:

To be eligible for the Nedbank bursary, you must:

- be a South African citizen;
- have a proven financial need, as determined by your household income;
- have achieved:
 - a minimum academic average of 65% in the year that you are applying for the bursary; and
 - a minimum academic average of 65% for the required subjects aligned with the qualification you plan to study towards at university; and
- not have completed your grade 12 or senior certificate with mathematics literacy; and
- have successfully obtained admission approval to a South African public university or university of technology for the undergraduate qualification you plan to study towards.

THE APPLICATION PROCESS:

We screen bursary applications against our external bursary selection criteria and we award bursaries through the Nedbank Educational Trust, at the sole discretion of the trust.

IF YOU ARE SHORTLISTED, WE WILL ASK YOU TO:

- submit the relevant documents for financial review;
- participate in psychometric and other assessments; and
- attend an interview.

For the complete application process and a list of required documents, please visit our website at

www.nedbank.co.za/bursary.

There you can also find more information on opening dates and apply online.

All candidates will receive **feedback on the status** of their application at the completion of the recruitment and selection process (expected to be completed by the end of 2021).

Contact information

Email: Unlockyourambition@nedbank.co.za

Bursaries are granted at Nedbank's sole discretion.

see money differently

NEDBANK